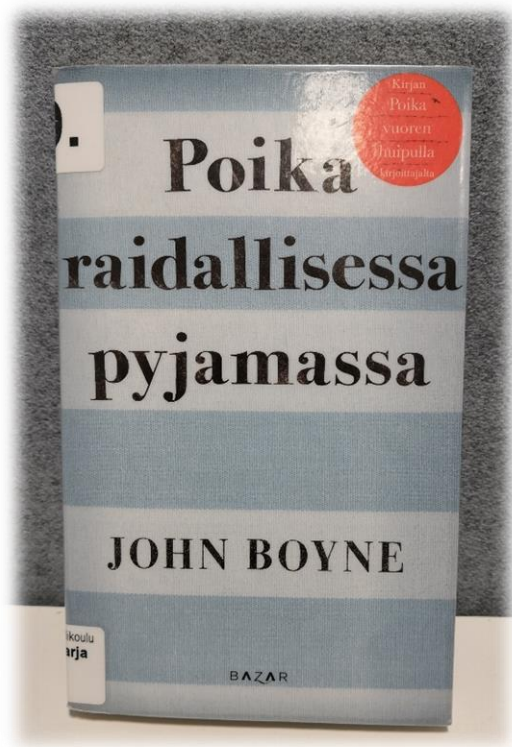

Bazar, 2018

(The Boy in the Striped Pyjamas, 2006)

TEHTÄVISTÖ

**Opettaja: Tulosta tulostimen vihkoasetuksella
tai kopioi sähköiselle oppimisalustalle, josta
opiskelija lataa tiedoston itselleen.**

OHJEET:

Opettaja, käy nämä ohjeet läpi oppilaiden / opiskelijoiden kanssa ennen lukuprojektin aloittamista!

Tehtävissä mainitut **sivut viittaavat Turun normaalikoulun kirjastossa luokkasarjana olevan version sivunumeroihin**. Painoksen tiedot löytyvät tehtävistön kansilehdeltä.

Opettaja kertoo, mitkä tehtävät ovat sellaisia, jotka kaikki tekevät. Oppilas merkitsee ne itselleen klikkaamalla tai rastimalla tehtävän ruudun. Lisäksi opettaja voi merkitä joitain tehtäviä henkilökohtaisesti oppilaalle ja poistaa häneltä tietyt tehtävät: esimerkiksi sairaspöissaolojen tai vieraskielisyyden takia oppilas voi tehdä vähemmän, edistynyt lukija tehdä vaativampia tehtäviä ja jättää perustehtävät väliin, lukemisen hitauden kanssa kamppaileva tai keskittymisvaikeuksista kärsivä vähemmän. Opettaja voi esimerkiksi valita, että joku tarkkailee teoksen luvusta päähenkilöä ja joku kieltä. Vastauksia voidaan käydä läpi yhdessä niin, että kaikki saavat samoja tietoja.

Kakunpalalla merkityt tehtävät ovat yksinkertaisia. Niissä pitää miettiä omaa lukemista tai elämää, tai etsiä tietoa. Vastaukset löytyvät teoksesta rajatulta alueelta lukemalla, sanakirjasta etsimällä tai äidinkieliseltä kysymällä.

Tähtikuviolla merkityt tehtävät on suunnattu erityisesti edistyneille lukijoille.

Hehkulamppukuvio esiintyy vain opettajan vihkoversiona. Sillä merkityissä tehtävissä voi pudotusvalikosta valita oppilaalle vaikeamman version tehtävästä tai avata näkyviin apukysymyksiä ja vihjeitä esimerkiksi esseevastauksen tekemiseen.

SANAKIRJAT ja muu tiedonhaku:

sanakirja.org

kielitoimistonsanakirja.fi

ChatGPT

Kielitoimiston ohjepankki

ETAPIT (sivut viittaavat TNK:n kirjaston luokkasarjaversioon):

☐ **1. s. 1–16**

☐ **2. s. 17–42 luvut 1–4**

☐ **3. s. 43–92 luvut 5–9**

☐ **4. s. 93–142 luvut 10–13**

☐ **5. s. 143–189 luvut 14–18**

Etappi 1: Ensivaikutelma (s. 1–16)

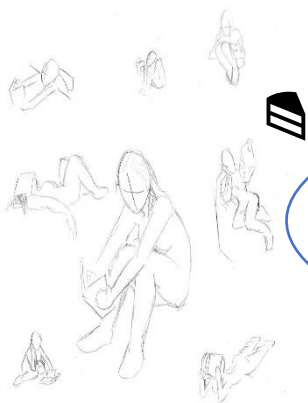
☐ 1. RYHMÄKESKUSTELU: Tutki kirjan kansia. Muistuttavatko teoksen nimi ja kannen raidalliset värit sinua jostain? Millaisesta henkilöstä tämä teos voisi niiden perusteella kertoa?

2. Silmäile kirjan sisältöä selailemalla sitä.

☐ a) Teos on jaettu lukuihin. Miten monta sivua yhteen lukuun suurin piirtein kuuluu? Millaiset sanat, lukujen otsikot tai merkit kiinnittävät huomiotasi?

☐ b) Muuttuivatko ajatuksesi siitä, mistä aiheesta teos voisi kertoa? Selitä mitkä asiat muuttuivat tai vahvistuivat. ★★ Arvioi myös mistä se johtui.

☐ **POHDI**

Millaisissa paikoissa sinä luet?

Missä asennossa sinä tykkäät lukea?

☐ **3. Etsi sanojen merkitykset. (Katso netistä, sanakirjasta, kysy muilta.)**

a) ehostaa (s. 10)	
b) hovimestari (s. 10) – Mitä hovimestari tekee?	
c) univormu (s. 11)	
d) esiliina (s. 12)	
e) kieliminen, kieliä (s. 15)	
f) eräs (s. 16) – Millaisissa tilanteissa viitataan ihmiseen sanalla eräs?	

☐ **4. Lukunopeuden määrittäminen**

Aseta kännykkään päälle Älä häiritse -tila.			
Laita kännykän ajastin soimaan 15 minuutin kuluttua. Älä laita ajastinta vielä päälle!			
Merkitse tähän kellonaika, jolloin aloitat lukemisen sivulta 1:			
Käynnistä kännykän ajastin ja aloita lukeminen.			
Kun ajastin soi, merkitse tähän sivu, johon asti luit:			
Kerro sivumäärä neljällä. Merkitse kertolaskun tulos muistiin:	Luen		sivua tunnissa.

☐ KOTITEHTÄVÄ:

1. Merkitse itsellesi rasti niihin tehtäviin, jotka opettaja määrää tehtäväksi.
2. Lue sivut 1–42 eli luvut 1–4.
3. Vastaa niihin kysymyksiin, mitkä sinulle on merkitty, ja valmistaudu ryhmäkeskusteluun.

Etappi 2: Lue sivulle 42 asti eli luvut 1–4.

☐ Lukunopeuden määrittäminen II

Edellisen etapin tehtävässä 4 selvitit, miten monta sivua luet tunnissa. Nyt tehtäväsi on selvittää, kuinka monta tuntia sinulla menee etapin 2 lukemiseen.

Merkitse tähän muistiin, kuinka monta sivua luet tunnissa:

Jaa 42 sivumäärällä, jonka luet tunnissa.
Esim. $42 \text{ s.} : 20 \text{ s.} = 2,1 \text{ h}$ eli hiukan yli 2 h.

☐ Aikataulukutus

Suunnitelkaa yhdessä, milloin etappi 2 pitää olla valmis ja mitkä tehtävät tehdään.

Merkitse kuvioon määräpäivä ja omaan aikatauluusi sopivat päivät ja kellonajat, jolloin luet ja teet tehtävät. Voit tehdä tehtäviä myös lukemisen välissä. Joka tapauksessa tehtäviin kannattaa tutustua ennen lukemista, niin tietää, mihin asioihin pitäisi kiinnittää huomiota lukiessa.

Luku 1 Bruno kuulee uutisen s. 9–17

☐ 1. Mitä tietoja saat ja voit päätellä Brunosta? Mieti ainakin ikää, perhettä ja asuinpaikkaa.

☐ 2. Mitä tietoja kerrotaan Brunon isästä?

☐ 3. a) Miten ihmiset suhtautuvat Brunon isään?

☐ b) Miten isä suhtautuu muihin?

☐ c) Mitä voit päätellä tästä?

☐ **RYHMÄKESKUSTELU A:**

Miten teoksen eri henkilöahmot suhtautuvat ihmisiin? Ovatko kaikki ihmiset heille yhtä tärkeitä? Onko heidän oma asemansa suhteessa toisiin jotenkin parempi? Keskustelkaa erityisesti sivun 13 perusteella.

☐ **RYHMÄKESKUSTELU B:**

Bruno miettii muiden koululaisten isien töitä ja sitä, mistä tietää töiden olevan totta. Osaisitko sinä selittää tarkasti muille, mitä vanhempasi tekevät päivän aikana? Jos he käyvät töissä, näkyykö se jotenkin esimerkiksi vaatteista, työkaluista tai muista esineistä? Jos vanhempasi on kotona silloin, kun sinä olet koulussa, millaisia muutoksia huomaat kotona iltopäivällä, kun vertaat aamuun?

☐ **RYHMÄKESKUSTELU C:**

Teoksen oikeinkirjoitusasu poikkeaa hieman yleiskielen normeista eli tekstissä rikotaan kieliopin oikeinkirjoitussääntöjä yleis- ja erisnimistä. Millä tavalla? Mistä se voisi johtua, miksi tiettyjä sanoja on kirjoitettu eri tavalla kuin yleensä?

☐ **4. Millaisia sääntöjä Brunon kotona on?**

 ☐ **5. Minkä uutisen Bruno kuulee?**

Luku 2 Uusi talo s. 18–26

☐ **VAIHTOEHTO A: RYHMÄTYÖ**

Tarkastelkaa teoksen uutta ja vanhaa taloa 3–5 hengen ryhmissä. Piirtäkää taulukko, jossa on kaksi saraketta: vanha talo (Berliini) ja uusi talo. Kootkaa taulukkoon ominaisuuksia, joilla Bruno vertailee asuinpaikkojaan luvussa 2.

- Tarkastelkaa lopuksi ryhmien kokoamia tietoja yhdessä tai kierretään toisten ryhmien työpisteillä tarkastelemassa, olivatko tiedot samoja.

☐ **VAIHTOEHTO B: RYHMÄTYÖ 2**

Täyttäkää opettajan tekemä taulukko, jossa on kolme saraketta.

Vasemmanpuoleisimmassa sarakkeessa kerrotaan ominaisuudet, joita vertailet. Keskimmäinen sarake koskee vanhaa taloa ja oikeanpuoleinen uutta.

☐ **VAIHTOEHTO C: RYHMÄKESKUSTELU**

”Tämä ei ole mikään koti eikä tule koskaan olemaankaan”, toteaa Bruno sivulla 22. Keskustelkaa pienissä ryhmissä siitä, mikä saa kodin tuntumaan kodilta.

- Mieti sitä tunnetta, kun olet ensin jossain muualla, ehkä vieraassa paikassa pitemmän aikaa, ja palaat sitten kotiin. Mitkä asiat kotona tuntuvat tärkeiltä, mukavilta ja turvallisilta?

☐ **VAIHTOEHTO D: YKSILÖTYÖ**

Kirjoita, piirrä tai juttele tarina, jossa kerrot, miltä sinusta tuntui tai tuntuisi muuttaa asumaan toiseen paikkaan.

☐ **VAIHTOEHTO E: YKSILÖTYÖ 2**

Miltä sinusta tuntui tai tuntuisi muuttaa asumaan toiseen paikkaan?

- Käytä apuna tunteita kuvaavia kortteja.
- Vastaa koulunkäynninohjaajan tai opettajan kysymyksiin esimerkiksi vanhasta tai nykyisestä kodista ja pidetyistä sekä ei-pidetyistä asioista.

☐ **6. Etsi ilmaisuja merkitykset. (Katso netistä, sanakirjasta, kysy muilta.)**

a) olla kukkuroillaan (s. 23)	
b) kavuta (s. 23 muodossa kapuaisi)	
c) saada kaiken kukkuraksi (s. 23)	
d) koppelakki (s. 24)	
e) vain ohimoiden kohdalta näkyi tukkaa (s. 24)	
f) ajan mittaan (s. 25)	
g) komendantti (s. 25)	

Luku 3 Toivoton Tapaus s. 27–34

☐ **RYHMÄKESKUSTELU:**

Mitkä asiat iso- tai pikkusisaruksissa ovat ärsyttäviä? Entä mitkä kivoja?

☐ 7. Sivulla 30 Gretel mainitsee, että talon nimi on Aus-vitsi. Tiedätkö jo, mitä paikkaa se voisi tarkoittaa? Kerro perustellen.

★★ ☐ 8. Miksiköhän Bruno ei heti selitä siskolleen, mitä tarkoittaa toisilla lapsilla? (s. 32–33)

☐ 9. Etsi ilmaisujen merkitykset. (Katso netistä, sanakirjasta, kysy muilta.)

a) jollottaa (s. 28)	
b) astella muina miehinä (s. 32)	
c) vetää häntä nenästä (s. 34)	

Luku 4 Mitä Bruno ja Gretel näkivät ikkunasta s. 35–42

☐ 10. Tiedätkö millä nimellä kutsutaan paikkaa, jonka Bruno ja Gretel näkevät ikkunasta?

☐ 11. Mikä siis on isän uusi työ?

☐ 12. Minkä ikäisiä Bruno ja Gretel ovat?

☐ 13. Millainen kertoja teoksessa on?

a) **Kaikkietävä hän-kertoja** eli henkilöhahmojen ajatuksia ja tapahtumia kertova. Esim. *”Isää hävetti. Hän tunsu punan nousevan poskiinsa ja kämmenten hikoavan. Äiti katsoi häntä hämmästyneenä ja mietti kuitenkin samalla vain kanakeiton seuraavaa vaihetta. Mihin ihmeeseen hän oli laittanut lihan? Hänellä ei ollut aavistustakaan, että isä oli jo syönyt kanan lounaalla.”*

b) **Metafiktiivinen** eli kommentoi omaa tilannettaan kertojana. Esim. *”Kertojana minun on pakko kertoa teille koko totuus...”*

c) **Minäkertoja** eli kertoo itsestään ja tekemisistään. Esim. *”Kun äiti kulki puutarhassa nyppien rikkaruohoja, minä menin salaa isän työhuoneeseen.”*

☐ 14. Mistä näkökulmasta kertoja kertoo teoksen?

a) Isän eli aikuisen näkökulmasta

b) Brunon eli lapsen näkökulmasta

c) Gretelin eli lapsen näkökulmasta

d) tarinan ulkopuolisen aikuisen näkökulmasta

☐ **RYHMÄKESKUSTELU:**

Mistä asioista päättelit kertojan ja näkökulman?

☐ 15. Onko kertoja luotettava vai epäluotettava? Perustele.

Etappi 3: Lue sivulle 92 asti eli luvut 5–9.

Luku 5

☐ 16. Sivulla 56 kerrotaan, että Bruno arvelee sanomansa ilmaisun ”Heil Hitler” tarkoittavan samaa kuin ”näkemiin, hyvää päivänjatkoa”. Mitä luulet, onko hän oikeassa? Kerro perustellen.

Luku 6 s. 57–67

☐ Mitä seuraavista kielen keinoista on käytetty sivujen 57–58 taitteessa?
”Minä vihaan tätä taloa, minä vihaan huonettani, minä vihaan jopa katon maalia. Minä vihaan tätä kaikkea. Ehdottomasti kaikkea.” (Ks.

☐ metafora

☐ allusio

☐ antiteesi

☐ (kolmiportainen) luettelo

☐ toisto

☐ hyperbola

☐ superlatiivi

☐ metonymia

★★ ☐ Alla on siteeraus sivulta 58 ja sama teksti hieman toisin kirjoitettuna.

Tunnista kohdat, jotka ovat muuttuneet. Keskustelkaa muutoksista. Mistä kielen ilmiöstä on kyse? Pystytkö nimeään eri muotoja?

”Juuri kun hän vaiken, Maria tuli ovesta kantaen sylissään hänen pestyjä, kuivattuja ja silitettyjä vaatteitaan. Hän epäröi hetken kun näki Brunon makaavan siinä, mutta hän kumarsi sitten päättään hieman ja käveli hiljaa vaatekaapin luo.”

→ Juuri hänen vaietetessaan Maria tuli ovesta siten, että kantoi sylissään hänen vaatteitaan, jotka oli pesty, kuivattu ja silitetty. Hän epäröi hetken nähdessään Brunon, joka makasi siinä, mutta hän kumarsi sitten päättään hieman ja käveli hiljaa vaatekaapin luo.

★★ ☐ Maria-kotiapulainen sanoo sivulla 59: ”Puutarhan kukat olivat kauniita.

– – Niiden ympärillä pörräsi mehiläisiä, joiden ei tarvinnut pelätä pistävän jos niitä ei häirinnyt.” Jos ajatellaan, että alleviivattu kohta on metafora ihmisistä, mitä sillä voitaisiin tarkoittaa? Keihin se voisi viitata?

Metafora on vertaus ilman kuin-sanaa, esim. Hän on oikea kettu. → kettu on ovela, viekas → ihminen on ovela, viekas.

★★ ☐ Selitä omin sanoin, miksi Maria-kotiapulainen puolustaa Brunon isää sivuilla 61–63.

★★ ☐ Selitä omin sanoin, mitä alleviivattu ilmaus sivulta 72 tarkoittaa: ”Bruno oli oppinut, ettei kannattanut seisoa tuulen alapuolella häneen nähden, tai saattoi pyörtyä.”

Luku 7 s. 68–84

☐ RYHMÄKESKUSTELU:

Jakakaa seuraavat sanat keskenänne, selvittäkää niiden merkitys ja selittäkää sanat toisillenne.

- s. 68 motata	- s. 70 vyyhti (vyyhteinä)
- s. 68 varjo (varjoaan)	- s. 71 harppoa (harppoessaan)
- s. 68 vajota (vajosi)	- s. 72 sivujakaus (sivujakauksella)
- s. 68 läiskiä	- s. 72 aurata (aurattu > auratulta)
- s. 69 vamma (vamman)	- s. 72 kölninvesi (kölninvettä)
- s. 69 isänmaa (isänmaan)	- s. 72 uuvahtaa (uuvahuneina)
- s. 69 juoksuhauta (juoksuhaudoissa)	- s. 74 irvikuva (irvikuvaan)
- s. 69 rykmentti (rykmentissä)	- s. 74 tikahtua (tikahtuvan)

★★ ☐ Pavel oli aiemmin työskennellyt lääkärinä, mutta Brunon kotona hän oli tarjoilija. Sivulla 79 äiti toteaa: ”Jos komendantti kysyy jotakin, me sanomme että minä puhdistin Brunon haavan.” Miksi äiti haluaa valehdella asiasta?

☐ Selitä omin sanoin, mitä tarkoittaa sivulla 79 mainittu repliikki ”[m]inä voin vuotaa kuiviin”.

Luku 8 s. 85–92

☐ Millä tavoin isoäidin ja isosisän suhtautuminen poikansa univormuun eroaa toisistaan?

☐ Mihin asiaan isoisä viittaa sivulla 90? Hyödynnä historian oppitunneilla oppimaasi.

”Autat maatasi saamaan takaisin kunniansa kaikkien niiden vääryyksien jälkeen joita se on joutunut kokemaan.” Ja vielä rangaistusten ain...

Etappi 4: Lue sivulle 143 asti eli luvut 9–13.

Luku 9 s. 93–100

☐ Mitä samankaltaisia asioita Bruno näkee sotilaissa ja ikkunastaan näkyvissä ihmisissä sivuilla 97–98?

☐ Mitä eroja Bruno näkee sotilaiden ja ikkunastaan näkyvien ihmisten välillä sivuilla 97–98?

☐ Mitä tiedät löytöretkistä? (Ks. esim. s. 99.)

Luku 10 s. 101–111

☐ Mitä Bruno löytää kävelyretkellään?

☐ Tiedätkö mitä s. 103 oleva kuvio on nimeltään? Mitä se symboloi, mihin se liittyy?

☐ Mitä saat tietää Shmuelista?

☐ **RYHMÄTEHTÄVÄ:** Tutkikaa Euroopan kartasta Puolaa ja Saksaa. Etsikää Berliini ja Auschwitz. Pohtikaa, kuinka pitkän matkan Bruno teki muutossa.

★★ ☐ Mitä erilaista tämän luvun kerronnassa on suhteessa aiempiin lukuihin?

Luku 11 s. 112–120

☐ Kuka on Hilleri?

☐ RYHMÄKESKUSTELU:

Pohdi onko kotonasi joskus käynyt sellaisia vieraita, että sinulle on kerrottu uusia sääntöjä tai sinun on pitänyt puhua tai käyttäytyä eri tavalla kuin normaalisti. Miten se onnistui? Millaisia ajatuksia sinulle tuli vierailusta?

Jos kotonasi ei ole käynyt tällaista vierasta, mieti kuka voisi olla sellainen. Mitä muutoksia vierailu aiheuttaisi tavalliseen arkeen?

☐ Hilleri kysyy Brunolta: ”Vai niin, mutta miksi ihmeessä sinä haluaisit puhua ranskaa?” Miksi hän esittää tämän kommentin? Vastaa historian tunneilla oppimasi perusteella.

Luku 12 s. 121–128

☐ Kerronnassa palataan nyt niihin tapahtumiin, joihin jäätiin luvun 10 lopussa. Bruno esittää toisella puolella aitaa istuvalle Shmuelille kysymyksiä: ”Miksi sillä puolella aitaa on niin paljon väkeä? Ja mitä te kaikki oikein teette siellä?” Miten Shmuel vastaa?

☐ Miksi Shmuelin perheen piti käyttää käsivarsinauhoja, joissa oli tähti? Jos et vielä tiedä, mikä tähden merkitys on, mieti miksi ylipäätään ihmiset käyttävät keskenään samanlaisia kuvioita (ks. esim. oheisia kuvia).

☐ Mitä Brunon sivulla 122 kuvailema ja kuvassa esitetty symboli edustavat?

☐ Mitä Bruno saa selville Shmuelin matkasta Auschwitziin? Miten se eroaa Brunon omasta matkasta? Mitä asioita Brunon on vaikea uskoa?

☐ Keiden kanssa Shmuel asuu?

☐ Millä tavoin Shmuelin elämä eroaa tyypillisen 9-vuotiaan elämästä?

☐ Mitä sellaista Shmuelilla on, mitä Bruno kaipaa?

Luku 13 s. 129–143

☐ **RYHMÄKESKUSTELU:**

Sivulla 132 Maria lupaa kertoa Brunolle Pavel-palvelijasta, mutta heidän keskustelunsa sisältöä ei tässä kerrota. Kerronta hyppää hetkeen, jossa Bruno menee tapaamaan Shmuelia. Tällaista kohtaa kutsutaan kirjallisuuden käsitteellä kerronnan aukoksi. Kerronnan aukko saa yleensä merkityksen, jos myöhemmin selviää, että silloin jätettiin kertomatta jotain juonen tai teeman kannalta tärkeää (esimerkiksi dekkarissa murhaaja tai murhatapa).

Keskustelkaa siitä, onko Pavelin entinen elämä lääkärinä ja nykyinen palvelijana sellainen tarina, joka tuntuu teoksessa keskeiseltä. Perustelkaa mielipiteenne: miksi tuntuu tai ei?

☐ **RYHMÄKESKUSTELU:**

Sivulla 142 on toinen kerronnan aukko: ”Se mitä tapahtui seuraavaksi oli sekä odottamatonta että äärimmäisen epämiellyttävää.” Teoksessa ei kuitenkaan kerrota, mitä tarkalleen tapahtui.

Keskustelkaa siitä, mitä epäilette tapahtuneen ja miksi. Onko tämä kerronnan aukko teoksessa tärkeä?

☐ Ota selvää, millainen valtio Sveitsi oli vuoden 1938 aikoihin.

☐ Miksi luutnantti Kotlerin isän lähtö Saksasta Sveitsiin vuonna 1938 on sellainen asia, josta komendantti ei halua keskustella ruokapöydässä? Miksi komendantti kysyy, onko luutnantti Kotler kertonut asiasta esimiehelleen?

Etappi 5: Lue sivulle 189 asti eli luvut 14–18.

Luku 14 s. 144–153

☐ Mistä asiasta Bruno valehtelee, miten ja miksi?

☐ **RYHMÄKESKUSTELU:** Ottakaa selvää, mitä tarkoittaa sarkasmi (s. 151). Kehukaa sen jälkeen sarkastisesti toisillenne luokkahuoneessa olevia esineitä. Esim. Miten ihanan tilava tämä huone onkaan! (Sarkasmia ahtaasta tilasta.)

☐ Mitä Bruno ymmärtää Shmuelista, kun kertoo tästä Gretelille?

Luku 15 s. 154–167

★★ ☐ Sivulla 156–157 mainitaan romaani nimeltä Aarresaari. Mitä luulet, miksi luutnantti Kotler ei pidä siitä, että Bruno lukee sitä? (Voit etsiä teoksesta tietoa internetistä.)

☐ Mistä Bruno yllättyy?

☐ Miksi Shmuel ei haluaisi syödä, vaikka hänellä on nälkä?

☐ Mistä asiasta Bruno valehtelee?

☐ Miksi Bruno valehtelee? Anna perusteltu arviosi syystä.

☐ Mitä epäilet, että Shmuelille on tapahtunut, kun hänen kasvonsa ovat mustelmilla?

Luku 16 s. 168–176

★★ ☐ Selitä, mitä tarkoittaa sanonta ”kääntyä haudassaan”. Millaisissa tilanteissa sitä käytetään? Sivulla 169 ”– – Isoäiti olisi kääntynyt haudassaan jos olisi tiennyt [että itse Hilleri oli lähettänyt seppeleen hautajaisiin].”

☐ Sivulla 170 mainitaan, että luutnantti Kotler on saanut siirron pois Ausvitsistä ja että hänen lähtöönsä oli liittynyt paljon huutoa Isän ja Äidin välillä. Mikähän on ollut syynä?

★★ ☐ Sivulla 171 kerrotaan, että Gretel on ripustanut huoneensa seinille Euroopan karttoja, joihin on kiinnitetty nuppineuloja. Hän siirtelee niitä lehdistä lukemiensa tietojen perusteella. Mitähän tietoa hän saa lehdistä?

☐ Minkä selityksen Bruno saa aidan olemassaolosta?

☐ Miksi Brunon hiukset leikataan?

Luku 17 s. 177–182

☐ Selitä lyhyesti (noin kolmella virkkeellä), millaisia muutoksia Brunon elämässä on tapahtumassa.

☐ Millainen loppu tarinalla on?

Luku 18 s. 183–189

☐ Miksi Shmuel näyttää surullisemmalta kuin tavallisesti?

☐ Minkä suunnitelman Bruno ja Shmuel tekevät?

★★ ☐ Mitä arvelet että seuraavaksi tapahtuu?

Etappi 6: Lue teos loppuun asti eli luvut 19–20.

Luku 19 s. 190–201

☐ Miten Brunon havainnot leiristä vastaavat hänen odotuksiaan siitä?

☐ **TÄRKEÄ RYHMÄKESKUSTELU:** Mitä mielestänne tapahtuu luvun lopussa?

Luku 20 s. 202–204

☐ Arvioi romaanin loppua odotuksiisi nähden. Osasitko aavistaa teoksen tapahtumat?

★★ ☐ Miten romaanin miljöö, henkilökuvaukset ja tapahtumat vastasivat tietoja, jotka olet oppinut holokaustista historian tunnilla tai muuten?

★★ ☐ "Tietysti kaikki tämä tapahtui kauan aikaa sitten, eikä mitään tällaista voisi ikinä enää tapahtua." Ota kantaa tässä teoksen lopussa esitettyyn väitteeseen. Voisiko jotain tällaista tapahtua uudelleen? Miksi?

Koko teosta koskevat tehtävät

★★ ☐ Kirjailija kuvaa päähenkilönsä Brunon olevan erityisen naiivi lapsi. Ota selvää, millainen ihminen on naiivi. Kerro sitten perustellen, oletko samaa mieltä kirjailijan kanssa väitteestä.

☐

★★ ☐

☐

☐ Miksi Brunon hiukset leikataan?

- Kirjailija kuvaa päähenkilönsä Brunon olevan erityisen naiivi lapsi. Ota selvää, millainen ihminen on naiivi.
- *** S. 206 ”Samanlaisia aitoja kuin se, jota kirjassani kuvaan, on edelleen olemassa, ja on epätodennäköistä, että ne koskaan lopullisesti katoavat.”
 - a) Tulkitse kirjailijan sanomaa kirjaimellisesti. Millaisia konkreettisia aitoja tai rajoja maailmassa on? Keitä ne rajaavat ulos tai sisälle? Keskustele asiasta esimerkiksi maantiedon, historian, äidinkielen ja kirjallisuuden tai S2-opettajan kanssa.
 - b) Tulkitse kirjoittajan sanomaa metaforana. Millaisia asenteellisia aitoja ihmiset rakentavat nyky-yhteiskunnassa? Tutki esimerkiksi, millaisia mielenosoituksia viime aikoina on järjestetty. Millaisilla ihmisryhmillä on toisia ihmisryhmiä vastustavia ajatuksia ja keitä koitaan?
- Arvioi nyt ennako-oletustasi, jonka teit kirjan kansien perusteella.
- Pohdi teoksessa esitettyä miljöötä.
 - Millaisia kuvauksia esitetään säästä teoksen lopussa?
 - Bruno on kertonut ihailevasti Berliinin kodistaan ja kuvitellut leirin jokseenkin samanlaiseksi, kun taas oman kotinsa Auschwitzissa melko ikäväksi. Kuvittele, miten Shmuel olisi kuvaillut leiriä ja aidan toista puolta.
- Millaisia ajatuksia teoksen lopun tapahtumat herättivät sinussa?

☐ Kirjoita teoksen perusteella lyhyt esseevastaus aiheesta *Natsisaksalainen ihmiskuva*. Käytä kursivoitua ilmaisua otsikkona.

- Voit käyttää apuna myös seuraavia lähteitä: historian oppikirja, historian opettaja, sukulaiset ja muut aikuiset.

☐ JOHDANTO: Keitä olivat natsit ja mihin ajankohtaan he historiassa kuuluvat? Mitä merkittävää he tekivät?

KÄSITTELYKAPPALE 1: Miten natsisaksalaiset oikeuttivat tekonsa, eli miksi ne olivat heistä oikein? Katso sivulta 55 ydinajatus. Taustalla on ihmiskäsitys; tässä esseessä selität, millainen se oli. Kerro siis millaisia ihmisiä natsit eivät pitäneet ihmisinä ollenkaan ja mitä heille tehtiin?

KÄSITTELYKAPPALE 2: Millainen oli natsisaksalainen ihannehminen, eli millaisia natsien mielestä olivat parhaat saksalaiset ihmiset? Miten tämän teoksen henkilöt vastaavat ihannekuva?

Miten natsisaksalaisten ajatukset näkyvät tässä teoksessa? Muista mainita esimerkkejä ajatustesi tueksi.

ESIMERKKI 1a: Poimi teoksesta esimerkkejä (noin kolme per kappale) tilanteista ja kuvauksista, jotka tukevat sanomaasi. Esim. Kun kirjoitat teoksen äidistä, pohdi mitä sivulla 44 oleva äidin toteamus kertoo hänen ajatuksistaan ja suhteestaan muihin? ”Meidän ei olisi ikinä pitänyt antaa Hillerin tulla päivälliselle – – eräät ja heidän halunsa edetä urallaan.” → Minkä päätelmän voisit tästä tehdä?

ESIMERKKI 1b: Sitaatista voisi kirjoittaa vaikka näin: Teoksen äiti ei ole siinä mielessä kunnon natsisaksalainen, että hän uskaltaa – vaikkakin vain lapsensa kuullen – arvostella sekä miestään että Hitleriä. Esimerkiksi hänen miehestään ja ilmeisesti natseista yleensä käyttämänsä sana ”eräät” vaikuttaa sävyltään aina arvostelevalta, kuten tässä äidin repliikissä...

YDINAJATUS: Natsisaksalaisten keskeinen argumentti oli, että juutalaiset eivät olleet ihmisiä lainkaan tai olivat ainakin eri rotua kuin arjalaiset eli alkuperäiset saksalaiset, ja siten arvoltaan vähäisempiä.
